
**IDNO 1010620005483, adresa poștală: Chișinău, str. A. ȘCIUSEV 54/1,
tel. 022996162, office@ecocontact.md**

nr. 20-EC/2026 din 14 iulie 2026

**AVIZ
asupra proiectului de lege privind plățile și taxele de
mediu**

Adresat: Ministerul Mediului

Persoana de contact: Capcea Gabriela, Șefă a Secției politici în domeniul economiei circulare și instrumente economice, Email: gabriela.capcea@mediu.gov.md, (022) 204-578

Prezentat de: AO EcoContact, tel. (022)99-61-62, office@ecocontact.md

Expediată prin e-mail și plasată pe site-ul <https://www.ecocontact.md/>

Asociația Obștească EcoContact a examinat proiectul de lege privind plățile și taxele de mediu („Proiect”) și înaintează următoarele comentarii și recomandări.

În linii mari, este nevoie de menționat că deși nota de fundamentare conține formal capitolele dedicate impactului financiar și impactului social, acestea nu sunt completate cu informații pertinente, cuantificate și suficient argumentate, astfel încât să permită evaluarea efectelor reale ale proiectului de lege. În consecință, apreciem că nota de fundamentare nu corespunde exigențelor prevăzute de Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, care impune fundamentarea completă și argumentată a impactului măsurilor legislative propuse.

În acest context, se constată că proiectul de lege propune majorarea quantumului unui număr semnificativ de plăți și taxe de mediu, costurile aferente urmând, în mod inevitabil, să fie transferate, direct sau indirect, asupra consumatorului final. Cu toate acestea, nota de fundamentare nu conține nicio analiză privind impactul financiar estimat asupra cetățenilor, inclusiv asupra costului serviciilor de interes public sau asupra cheltuielilor gospodăriilor casnice. Lipsesc atât estimările privind majorarea tarifelor suportate de populație, cât și evaluarea efectelor economice și sociale generate de noile obligații financiare.

Această omisiune este cu atât mai relevantă cu cât implementarea prevederilor proiectului poate genera costuri suplimentare semnificative pentru populație, care, raportate la nivel național, pot atinge valori de ordinul zecilor sau chiar sutelor de milioane de lei anual. În lipsa unei evaluări economice riguroase, legiuitorul nu dispune de informațiile necesare pentru a aprecia proporționalitatea și sustenabilitatea măsurilor propuse.

În mod particular, aceste observații sunt incidente în cazul modificării regimului

plății pentru eliminarea prin depozitare a deșeurilor. Potrivit practicii actuale, tariful pentru depozitarea deșeurilor municipale în mun. Chișinău este de aproximativ 200 lei/tonă (fără TVA), iar costul efectiv aferent depozitării reprezintă aproximativ 150 lei/tonă (fără TVA). Prin raportare la cuantumurile propuse în proiect, odată cu punerea în funcțiune a sistemului integrat de management al deșeurilor, estimată pentru anul 2027, costul aferent componentei de depozitare ar putea crește de aproximativ patru ori, fără a include costurile suplimentare generate de recuperarea investițiilor în infrastructura noului sistem integrat de gestionare a deșeurilor. În consecință, majorarea tarifelor suportate de utilizatorii serviciului public ar putea fi considerabil mai mare decât cea rezultată exclusiv din modificarea plății pentru depozitare.

Totodată, nota de fundamentare nu conține o analiză privind capacitatea de plată a populației și nici o evaluare a gradului de suportabilitate a acestor majorări tarifare. Or, o asemenea analiză este indispensabilă în contextul principiilor promovate la nivel european în domeniul serviciilor publice, potrivit cărora acestea trebuie să rămână accesibile din punct de vedere economic, costurile fiind recomandat să nu depășească un nivel rezonabil raportat la veniturile gospodăriilor (ex. în gestionarea deșeurilor nu se recomandă ca serviciul să coste mai mult decât 1% din veniturile gospodăriei).

În aceste condiții, apreciem că lipsa unei evaluări detaliate a impactului financiar și social, coroborată cu absența unei justificări economice privind nivelul majorărilor propuse, afectează calitatea procesului de fundamentare a proiectului de lege și nu permite verificarea respectării principiilor proporționalității, previzibilității și bunei reglementări. Aceleași considerente sunt aplicabile și celorlalte majorări ale cuantumului plăților și taxelor prevăzute de proiect, motiv pentru care se impune reevaluarea acestora în baza unei analize economico-financiare și sociale complete, care să demonstreze necesitatea, oportunitatea și impactul real al măsurilor propuse asupra mediului de afaceri și asupra consumatorilor finali.

În particular, ținem să menționăm următoarele propuneri/aspecte.

Pe parcursul întregului text din Proiect, se propune folosirea formulelor de calcul în loc de text, pentru a evita aplicarea neuniformă a normelor, în special luându-se în calcul faptul că normele cu referință reglementează o formulă de calcul. Corespunzător, normele vizate vor fi folosite de către specialiștii implicați în procesul de calculare și/sau achitare a taxelor/plăților de mediu, iar folosirea textului pentru descrierea unei formule de calcul o considerăm inefficientă. Astfel, atragem atenția că Legea nr. 1540/1998 privind plata pentru poluarea mediului folosea formule, practică pe care o considerăm a fi una potrivită.

Se atrage atenția autorului asupra prevederilor de la art. 55 alin. (5) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative care dispune: „În cazul în care se face trimitere la o normă juridică care este stabilită în alt act normativ, pentru evitarea reproducerii normelor complementare, se face trimitere la elementul structural sau constitutiv respectiv, indicându-se denumirea, numărul și anul adoptării, aprobării sau emiterii actului citat”. În acest sens, pe parcursul întregului text din Proiect, acolo unde se face referință la un act normativ distinct, se propune indicarea denumirii, numărului, anului adoptării/aprobării/emiterii pentru a respecta exigențele tehnicii legislative.

Proiectul utilizează în reglementare sintagma „surse staționare”, „instalații fixe”. Considerăm că utilizarea acestor sintagme reprezintă o reminiscență a reglementărilor precedente, respectiv trebuie să fie substituite cu formulări/sintagme actuale, folosite în

contextul juridic contemporan. Astfel, Legea nr. 227/2022 privind emisiile industriale conține sintagme „surse punctiforme”, „surse difuze”, „instalații staționare”, „instalații fixe”. În acest context, propunem autorului uniformizarea utilizării sintagmelor și formulărilor, dar, în același timp, utilizarea sintagmelor și formulărilor specifice Legii nr. 227/2022. Cu alte cuvinte, în înțelegerea noastră, o sursă staționară poate reprezenta atât o sursă punctiformă de poluare (ex. o țeapă de eşapament), cât și o sursă difuză de poluare (ex. un depozit de deșeuri), iar formularea utilizată poate crea confuzie în procesul de identificare a subiecților cărora se aplică norma în cauză.

Cu titlu de exemplu a expunerii redată mai sus, în contextul folosirii sintagmei „surse staționare” în titlul art. 5 din Proiect, se creează o posibilă confuzie în privința subiecților supuși reglementărilor în cauză. În acest sens, la art. 5 alin. (1) lit. a) din Proiect, se menționează că subiecții plății pentru emisiile de poluanți în aerul atmosferic sunt operatorii „a căror activitate se încadrează în lista activităților din anexele nr. 1 și nr. 2 la Legea nr. 227/2022 privind emisiile industriale, care dețin autorizație integrată de mediu sau autorizație de mediu”. Menționăm că în anexele nr. 1 și nr. 2 la Legea nr. 227/2022 sunt reglementate activități care caracterizează existența surselor difuze și/sau punctiforme de poluare, iar titlul articolului ar sugera că norma se aplică doar pentru sursele punctiforme, fapt care ar putea genera neclarități în procesul de aplicare a normei.

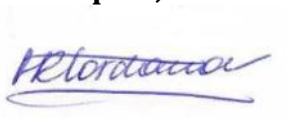
La art. 29 lit. a) se menționează că unele norme din Legea nr. 1540/1998 privind plata pentru poluarea mediului rămân în vigoare până „la data punerii în funcțiune a sistemului de managementului integrat a deșeurilor în regiunile de management a deșeurilor stabilite la art. 11 alin. (2) al Legii nr. 209/2016 privind deșeurile”. Art. 11 alin. (2) din Legea nr. 209/2016 privind deșeurile dispune crearea a 8 regiuni, în timp ce în documentația de achiziții pentru elaborarea SF-ului pentru deșeurile periculoase se menționează despre necesitatea de creare a 6 regiuni de gestionare a deșeurilor în locul la 8 preconizate inițial. În acest sens, este de menționat că norma de la art. 11 alin. (2) din Legea nr. 209/2016 este una învechită, care nu corespunde documentor tehnice/de achiziții din domeniu. Mai relevantă este norma de la art. 11 alin. (2)¹ din Legea nr. 209/2016 care dispune: „Regruparea și/sau redimensionarea regiunilor de management al deșeurilor poate avea loc în baza studiilor de fezabilitate argumentate”. Astfel, pentru a exclude potențiala neclaritate cu privire la aplicabilitatea normelor menționate la art. 29 lit. a) din Proiect, se propune introducerea, după textul „art. 11 alin. (2)” textul „și alin. (2)”¹.

Într-o altă ordine de idei, art. 2 pct. 22³) din Legea nr. 209/2016 dispune că sistemul de management integrat al deșeurilor municipale reprezintă „set de măsuri organizatorice, tehnice și legale asociate de implementarea funcțiilor de management al deșeurilor municipale”. Corespunzător, este de menționat că sistemele de gestionare integrată a deșeurilor în fiecare regiune vor fi puse în funcțiune în perioade diferite, neexistând o dată exactă „de punere în funcțiune”. Mai mult ca atât, trebuie de clarificat și/sau specificat 2 aspecte: i. ce se are în vedere prin „punerea în funcțiune a sistemului [...]”; ii. dacă aplicabilitatea este dictată de „punerea în funcțiune a sistemului [...]” în toate regiunile care vor exista (i.e. norma nu va mai fi aplicabilă în cazul în care într-o regiune anume sistemul va fi funcțional). În ceea ce ține de primul aspect, atragem atenția că sistemul este un set de măsuri organizatorice, tehnice și legale. Corespunzător, nu este clar momentul de punere în funcțiune, deoarece, la nivel organizatoric totul poate fi aprobat/adoptat, însă să nu lucreze. Propunem definitivarea „punerii în funcțiune” în acest sens. În ceea ce ține de al doilea aspect, clarificarea este cu atât mai necesar, încât prevederea de la art. 29 lit. b) din Proiect

conține o formulare puțin diferită de cea de la lit. a), ceea ce poate reprezenta un impediment în procesul de aplicare corectă a normei.

Este de menționată că prevederile de la art. 29 lit. b) din Proiect sunt, de principiu, repetitive. Cu alte cuvinte, art. 29 lit. b) vine să completeze lit. a), ceea ce este inutil. Se recomandă o formulare mai clară pentru lit. a) ca să fie exclusă prevederea de la lit. b).

Cu respect,

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Iordanca-Rodica IORDANOV', with a horizontal line underneath.

**Directoare Executivă
Dr., Iordanca-Rodica IORDANOV**